

PRENUMERATA WYNOŚI:
w Kaliszu miesięcznie . . . 2 zł. 50 gr.
z odnośnikiem do domu . . . 3 zł. —
Na prowincji z przesyłką
pocztową 3 zł. 50 gr.
Zagranicą 6 zł. —
Cena pojedynczego egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na
stronie 1, 2 i 3 gr. 10.
Nekrologi gr. 10, zwyczajne gr. 5
ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

Nr. 83 (8011).

Piątek, dnia 10 kwietnia 1925 r.

Rok XXXIII.

WĘGIEL | **Portland-Cement** | **WAPNO** | **Superfosfat** | **KOKS**
Górnośląski | **RUDNIKI** | zjednoczonych zakładów | **WAPNORUD** | Emma i Wolfgang
z kopalń księcia PSZCZYŃSKIEGO
Na dogodnych warunkach poleca **Kaliszka Spółka Opałowa** Kazimierzowska 1, tel. 92

Dr. med. L. Müller
lekarz prakt. i akuszer,
Wrocławska 35
10 — 1 4 — 6.

Niniejszym podajemy do ogólnej wiadomości, iż skierowane do nas przez p. Franciszka Gruzińskiego wezwanie w „Gazecie Kaliskiej” z dn. 28.3 r.b. jest całkiem bezpodstawne, gdyż nabyta przez niego od nas maszyna rzemieślnicza jest pod każdym względem bez zarzutu, czego najlepszym dowodem jest to, że takową od ręki sprzedaliśmy i że nowy nabywca p. Tadeusz Krzyżanowski zamieszkały — Babina № 17, jest najzupełniej z maszyny tej zadowolony.

Stwierdzamy, że publiczne wystąpienie p. Gruzińskiego jest tylko złą wolą i chęcią dyskredytowania naszej firmy z powodów mu wiadomych, których i my się domyślamy.

Zresztą za poważną jesteśmy firmą, cieszącą się powszechnym uznaniem i zaufaniem, abyśmy nad sprawą tą nie mieli przejść do porządku dziennego.

Singer Sewing Machine Company
Oddział w Kaliszu. 782

POCZTÓWKI
z widokami
SPALONEGO KALISZA
wydane przez Niemców w r. 1915-ym,
są do nabycia
w wielkim wyborze
w Kantorze „Gazety Kaliskiej”
Aleja Józefiny I, (dom własny).
692

LUSTRA
trema własnej wytwórni,
solidne wykonanie
na dogodnych warunkach
M. ROTH,
Elektryczna
szlifiernia szkła.
Kalisz, ul. Garbarska 2, róg
Kanonickiej. 732

O powiększenie granic Rzeczypospolitej.

Nie Polska Pomorze i Górny Śląsk, ale Niemcy oddać nam muszą polską Warmję, Mazury i Śląsk Opolski.

Na forum międzynarodowym, na którym ostatnio rozegrała się dyplomatyczna walka o całość naszych granic zachodnich, — nastąpiło już pewne uspokojenie. Dzięki umiejętnym występom naszych dyplomatów, za którymi stanął potężny niemal 30-milijonowy front jedną myślą bijących serc polskich, osłabły znacznie, a nawet zakończyły się pownego rodzaju klęską ataki naszych wrogów, zmierzające niedwuznacznie do oderwania od Polski Pomorza i Górnego Śląska.

Ostatnio te przetargi na arenie polityki międzynarodowej w sprawie naszych granic zachodnich, dowiodły jednak najlepiej, że silna i potężna Polska z własnym dostępem do morza nie przestanie nigdy być solą w oku naszych wrogów, którzy zawsze czyhać będą na naszą zgubę, dając, że naród polski nawet po chwilach zwycięstw dyplomatycznych nie może usnąć na laurach, że zawsze przygotowani być musimy do ostatecznej walki o całość i egzystencję naszego państwa.

Ostatnio również przekonaliśmy się najlepiej iż niebezpieczeństwo ciągle nam zagrażać będzie ponieważ jasnym się już stało, iż Niemcy postąpią za wszelką cenę, nie dziś, to później sprawę rewizji granicy polsko-niemieckiej do prowadzić do skutku. I w tym też kierunku iść winna głównie nasza polityka przeciwstawiająca i nasze usiłowania odporne.

Propaganda nasza zagraniczna winna przede wszystkim całemu światu uprzytomnić, że na zachodzie nie mamy ani jednego metra kwadratowego polskiej ziemi do stracenia, że w błędzie są wszyscy ci, którzy zaślepieni nienawiścią do Polski, głoszą na wsze strony, żeśmy „i tak otrzymaliśmy wiele, — więcej, niż mogliśmy się kiedykolwiek spodziewać”. Ci wszyscy i świat cały powinni się dowiedzieć, że sprawa ma się raczej przeciwnie, że przy podziale zysków, wynikłych z ostatniego kataklizmu dziejowego Polska została w sposób niesłychanie dotkliwy pokrzywdzona, że poza granicami Polski pozostały jeszcze olbrzymie obszary polskiej ziemi i blisko 2 miliony rodaków naszych których wobec humanitarnym teorjom, stosowanym dotąd jedynie do wszystkich innych krajów, — oderwano od Macierzy Polskiej.

Na powierzchnię zainteresowania politycznej Europy sławmy tylko porównanie Polski z sąsiadami.

Rumunja otrzymała Siedmiogród i całe lewe dorzecze Ciśy z tak dalekim zaokrągleniem, że ani jeden Wołoch nie pozostał poza granicami Rumunii, podczas gdy znalazły się w nich całe obszary zaludnione przez Niemców i Węgrów.

Tak samo oddano Rumunji całą Bessarabją gdzie tylko trzy powiaty są etnograficznie rumuńskie równie jak silnie mieszaną Bukowinę, oraz przeważnie Bułgarską i turecką Dobrudżę.

Czechosłowacja otrzymała czysto niemieckie pogranicze Czech, mieszany Śląsk Opawski, połowę czysto polskiego Śląska Cieszyńskiego, oraz polskie częściowo słowackie południowe zbocza Tatrz. Tutaj także, jak i w Rumunji ani jeden Czech nie został poza granicami swej ojczyzny, w której natomiast znalazło się bodaj więcej niż połowa nie Czechów.

Jugosławia i Grecja otrzymały całe płaty krajów etnograficznie obcych.

Zdalszych państw Włochy otrzymały wraz z włoskim częścią niemieckiego Tyrolu i część Słowiańszczyzny nad Adriatykiem.

Francja otrzymała z powrotem swoją Alzację i Lotaryngję, oraz okupację Saary.

Anglja, której gorący przyjaciel Niemiec, Lord George tak zjadale wystąpił niedawno w Izbie Gmin przeciw Polsce — nienamysłata się bynajmniej, kiedy chodziło o zabranie wszystkich kolonii niemieckich.

I nigdzie nikomu nie narzucano krwaawiających łańcuchów plebiscytowych, nie domagano się autonomii, nie żądano gwarancji nie krępowało przepisami o ochronie mniejszości, obecnie zaś nigdzie nikomu nie kwestjonuje się granic.

I jeżeli dzisiaj Niemcy i ich angielski adwokat Lord George chcą koniecznie rewizji swej granicy z Polską, to niechże zostanie zaspokojone to ich życzenie. Nie tracąc ani chwili czasu, dyplomacja nasza, a z nią cały naród polski niechaj wielkim głosem upomni się o Warmję, Mazury, Powiśle, pow. Złotowski i Śląsk Opolski.

Prawa nasze do tych rdzennie polskich ziem bynajmniej nie są przedawnione. Jeżeli ziemie te przez plebiscyt nie przeszły do Polski, to dzięki jedynie temu, że odniosło tam zwycięstwo niemieckie pogwałcenie zasad elementarnej sprawiedliwości. Rząd polski takiego plebiscytu nie uznał i nigdy go uznać nie jest w stanie. Emergiczny protest rządu polskiego do Rady Ambasadorów dotychczas załatwiony nie został.

Mamy więc wszelkie podstawy prawne nie wspominając już o moralnych, historycznych itp. — do domagania się rewizji plebiscytu na Warmji i Mazurach jak i na Śląsku Opolskim. Nie kieruje nami zaborczy imperjalizm, ale czyniąc zadość wzniosłym ideom sprawiedliwości międzynarodowej, zjednoczyć pragniemy wszystkich mówiących polskim językiem — pod skrzydłami Orła Białego.

Po powrocie Warmji i Mazurów na łono Masierzy, pozostałej części Prus Wschodnich zaproponować można związanie się z państwowością polską, do czego prowincja ta predysponowana jest poważnie przez swoje położenie geograficzne, historję i dzisiejsze warunki bytu ekonomicznego. Tem samym znikną w jednej chwili ew. trudności, związane z oddzieleniem tej prowincji od Rzeszy.

Warmję, Mazury i Śląsk Opolski odzyskać koniecznie musimy. Nowy Grunwald, którego w przyszłości tak, czy tak uniknąć — zdaje się nie będziemy mogli, ziemie te polskie wrócić powinni na łono umiłowanej Macierzy.

B. LYDKO.

Giełda Warszawska w Złotyach.

New-Jork	5.18½
Londyn	24.83
Paryż	27.27
Szwajcjarja	100.19½
8% pożycz. zł.	82
5% pożycz. prem. konw	50
Bony zł. S. II A. 5% pożycz. Kon.	
Listy Zast. T. K. Ziem.	28.60
Listy zast. K.T.Z. dolarowe	

Nowa próba.

W tych dniach przybyli do Londynu delegaci rosyjskich związków zawodowych na konferencję z przedstawicielami związków zawodowych angielskich. Przedmiotem narad ma być sprawa połączenia dwóch grup związków zawodowych: czerwonej na czele z rosyjskimi, pozostającej pod bezpośrednią komendą Kominternu i grupy, w której centralne kierownictwo znajduje się w Amsterdamie — t. zw. drugiej międzynarodówki. Związki czerwone — to taktyka i program bolszewicki, związki amsterdamskiej międzynarodówki — to socjalizm reformistyczny. Od dłuższego czasu toczy się zażarta i nienawistna walka. Komintern przeciwko związkom narodowym socjalistycznym. Najdalej stojące na prawo ugrupowania i związki prawicowe nie są tak nienawidzone przez III międzynarodówkę moskiewską jak własnie związki socjalistyczne, w których Moskwa widzi najcięższą zapórę w akcji zdążającej do zbolszewizowania mas i wywołania pożarów tak lokalnych jak i światowego. Po bezskutecznym ataku frontowym na istniejące związki zawodowe, po taktyce zakładania „Jacejek“, mających rozsadzić związki II międzynarodówki, wysunięto ostentacyjnie hasło „jednolity front“. „Jednolity front“ — ale przedewszystkiem od tyłu — t. zn. naprzód łączenie mas członkowskich, a potem dopiero obalenie kierownictwa. W najgorszym zaś razie „jednolity front“ od góry — t. zn. bloków niezarządów. Jest to jednak taktyka niewygodna — bo zbyt widoczna i wyraźna, jest wtedy przyznać należyćność partii na kierowników ruchu, których łatwo można zdemaskować. A więc przedewszystkiem „jednolity front“ od dołu“. Uważna obserwacja naszego ruchu zawodowego stwierdza, że walka ta toczy się nieustannie i zażarcie — i to w kierunku „jednolitego frontu od dołu“. „Jednolitość“ góry jest obecnie wykluczona. W tych warunkach szczególnie zainteresowanie będzie mieć fakt, że obok ataku „od dołu“ przystąpili bolszewicy do realizacji „jednolitego frontu“ u góry jeśli narady londyńskie doprowadzą — co jednak nie będzie łatwo — do fuzji kierownictwa fuzji kierownictwa związku „czerwonych“ z „amsterdamskimi“, stanowią w obliczu niepokojącego i groźnego faktu — systematycznego zbolszewizowania międzynarodowych mas robotników zrzeszonych w związkach zawodowych. Na miejsce ewolucji — rewolucji, na miejsce walki w ramach istniejących ustrojów — walka o obalenie tych ustrojów i t. zw. „akcją bezpośrednią“. Gdyby nawet polski ruch zawodowy stał się przed zbolszewizowaniem, to jednak wiemy, — choćby z roku 1920 — jak groźne mogą być dla nas wpływy bolszewickie w masach robotniczych Europy. Stąd też z największą uwagą oczekiwać należy na wynik narad londyńskich. Tam razem choć nie „gabinetowych“ to jednak równie dla Polski niebezpiecznych. *Mal.*

TELEGRAMY.

Pielgrzymka polska u Ojca S. G.

RZYM, 9. (Pat.). Wczoraj kard. Kakowski i arcyb. Cieplak wraz z uczestnikami pielgrzymki polskiej byli obecni na mszy świętej celebrowanej przez papieża. Po mszy świętej Ojciec święty w otoczeniu księży polskich udzielił pielgrzymom komunię w czasie nabożeństwa pielgrzymi wykonali pieśni religijne i odśpiewali hymn narodowy. W końcu nabożeństwa papież udzielił zbranym błogosławieństwa.

Ruch antysemitki w Palestynie.

LONDYN, 9. (Pat.). Delegacja złożona ze 155 żydów, zdążających ze Samaryi do Jerozolimy na święta Paschy została napadnięta przez konnicę arabską, 9 żydów zostało zabitych, a kilkunastu ranionych.

Hindenburg zgadza się na prezydenturę.

BERLIN, 9. (Pat.). Marszałek Hindenburg w rozmowie z Tirpitzem oświadczył gotowość przyjęcia kandydatury na prezydenta Rzeszy z ramienia bloku prawicowego, o ile wszystkie stronnictwa tego bloku zgodzą się na jego osobę. Komisja wyborcza bloku prawicowego uchwaliła wobec tego wysunąć kandydaturę Hindenburga. Niemiecka partia ludowa odmówiła swego przyzwolenia.

Lechowski postawił na rynku krakowskim własny dom, który przewozić będzie po całym świecie.

WARSZAWA, 9. „Kur. Czerw.“ donosi: Po odświeżeniu Czeczochowskiego, Łódź, Kalisza, Poznania, przybył wczoraj do Krakowa, znany warszawski artysta malarz p. Bruno Lechowski, odbywający podróż bez pieniędzy dokoła świata.

W czasie pobytu w Poznaniu, p. Lechowski skonstruował sobie przenośny domek drewniany w którym będzie odtąd zamieszkiwał w swej wędrówce po świecie.

Domek ten przewozi artysta — pielgrzym koleją jako bagaż, z kolei zaś na miejsce postoju — wózkami ręcznymi, który wewnątrz domku pełni rolę łóżka polowego.

Fonadło w domku swoim posiada p. Lechowski kuchenkę oraz pracownię, zaopatrzoną w prasę litograficzną.

Na czas pobytu w Krakowie p. Lechowski ustawił swój domek przenośny w Rynku Głównym między wylotami ulic Grodzkiej i Brackiej.

Niezwykła siódma artysty odwiedzana jest tłumnie przez krakowian, zwłaszcza, że znajduje się w niej wystawa ruchoma prac Lechowskiego.

Prawa wyborcze dla kobiet we Francji.

PARYŻ, 9. (Pat.). Izba postanowiła przyznać kobietom bierne i czynne prawo wyborcze przy wyborach do gmin i Rad Generalnych.

Tichon umarł.

MOSKWA, 9. (Pat.). Dłż w nocy zmarł tu w 60 roku życia były patriarchy Tichon.

Parlament w Belgji.

BRUKSELA, 9. (Pat.). Według ostatnich doniesień, skład nowej izby będzie następujący: 78 katolików, 77 socjalistów, 24 liberałów, 5 parlamentarzystów, 2 komunistów. Min. obrony narodowej liberal Forthome przepadł w wyborach.

Wybuch.

RIO DE JANEIRO, 9. (Pat.). Na stojącym w porcie tutejszym statku naladowanym materiałami wybuchowymi nastąpiła eksplozja. Na skutek katastrofy 8 osób zostało zabitych i wiele rannych.

Nowy dowódca D. O. W.

WARSZAWA, 9. Nominacja b. Ministra Spr. Wojsk. gen. Sosnowskiego na dowódcę Okr. Korpusowego Poznań została już podobno podpisana. Gen. Sosnowski w dniach najbliższych obejmie urządowanie od ustępującego gen. Raszewskiego.

Sadoul niewinny.

ORLEAN, 9. (Pat.). Sadoul został uwieczniony.

Eksplozja na okręcie.

RZYM, 9. (Pat.). Na pancerniku Dajlo w porcie Spizja podczas próbnych strzałów wybuchł pocisk 305 mm. Na ziemi położona amunicja zapaliła się wybuchając. Według informacji Trinnu zostało 5 osób zabitych a 30 ranionych, w tej liczbie 15 ciężko. Okręt nie ucierpiał.

Wybory do Sowietów.

MOSKWA, 9. (Pat.). Wyniku kończących dziś wyborów do sowietów moskiewskich przedstawia się jak następuje: 2.554 komunistów i 1.306 bezpartyjnych. W wyborach poprzednich liczba bezpartyjnych stanowiła 12,5 proc. ogółu wybranych, obecnie zaś 34 proc. Wśród wybranych znajduje się 936 kobiet.

Ucieczka atamana Machny.

WARSZAWA, 9. Według wiadomości otrzymanych z Gdańska, internowany w tamt. obozie osławiony ataman Machno zbiegł w niewiadomy dotychczas sposób do Rosji.

Bolszewicy wyzyskują sprawę Bagińskiego.

RYGA, 9. (A.T.E.). Nadeszły tutaj wczoraj z Moskwy wiadomości tłumaczące powody, dla których rząd Sowietów nadal tak wielkie znaczenie w propagandzie incydentowi z Bagińskim i Wieczorkiewiczem. Jak się okazuje i tym razem Politbiuro partii komunistycznej wzięło górę nad Komisarjatem Spraw Zagranicznych. Narkomindiel pragnął uniknąć zadrażnienia stosunków z Rządem Polskim i ograniczyć się do zatrzymania więźniów, którzy mieli być wymienieni Stanowisko Narkomindielu sprzeciwiało się Politbiuro, które zażądało wyzyskania wypadku Bagińskiego — Wieczorkiewicz — dla podniesienia wśród komunistów innych krajów autorytetu i prestige u Rosji Sowieckiej jako obrońcy ruchu komunistycznego wobec rządów burżuazyjnych i dla ułatwienia Sowietom wywierania wpływu na stosunki wewnętrzne innych państw. Członkowie Politbiura wyraziłi obawę, że brak ostrej reakcji przeciw wypadkowi z Bagińskim i Wieczorkiewiczem może fatalnie pogorszyć położenie działa

Najtańiej Najtańiej

Duży wybór

Perfum i Pudrów

COTY - HOUBIGANT.

Wody kolońskie, kwiatowe i potrójne
SMIGOSÓWKI

POLECA:

Skład Apteczny
M. Majerana
BABINA Nr. 1.

781

Kilka uwag o walce z bezrobociem w Polsce.

Zbliżający się sezon robót publicznych, których uruchomienie na szerszą skalę zapowiada Rząd, i związane z tem nadzieje na zmniejszenie bezrobocia nasuwają kilka uwag na ten temat.

W społeczeństwie utarło się przekonanie, iż bezrobocie jest zjawiskiem przejściowym, wywołanym wyłącznie obecnymi warunkami, w jakich znajduje się przemysł, i byle tylko okres ten przeszedł, widmo bezrobocia zniknie, z horyzontu naszego życia gospodarczego. Jesteśmy świadkami zjawiska, zwana bezrobocia, przeważnie środkami doraźnymi — uruchomienie wielkich robót publicznych itd. Ustawa o przymusowym ubezpieczeniu od bezrobocia, związana, zresztą z dziedziną ubezpieczeń społecznych, ma w celu przeciwników, ujmających sprawę w sposób cytowany przezeń wyżej, i s. to rozumowanie najzupełniej błędne. Bezrobocie w krajach uprzemysłowionych jest zjawiskiem nieogólnie stałym (wyjątek stanowią kraje o małym zaudnieniu i z mniejszą lub większą w zależności od ogólnej sytuacji gospodarczej. Z chwili obecnej wzrosło u nas) czy w innych państwach (Anglja) do rozmiarów o brzymich w skutek niezwykle ostrego przesilenia — nie ulega najmniejszej wątpliwości, ale nie ulega też najmniej wątpliwości, że poza doraźnymi środkami, wywołane różniarem klęski, należy myśleć o trwałym zabezpieczeniu się od konsekwencji tego zjawiska. Rozumie to dobrze Anglja. Dziwimy się niejednokrotnie, że Rząd angielski nie spieszy się z uruchomieniem wielkich robót publicznych (projekty niewykonane rządu Mac Donalda o budowie 1 50000 domów robotniczych) i woli obciążać skarb zasila kami. Dzieje się to dlatego, iż Anglijcy rozumieją doskonale konieczność gotowego i wszechstronnego zbadania sytuacji gospodarczej kraju i obmyślenia środków, mogących dać i na przyszłość zabezpieczenie od bezrobocia. Cały szereg społecznych komisji powołanych przez Rząd podaje analizę stosunków handlowe, organizacje produkcyjne, zdolność konkurencyjną przemysłu ang. stosunki między pracownikami i pracodawcami — jednym słowem całokształt życia ekonomicznego, i dopiero na drodze Anglja dąży do usunięcia kryzysu. O znaczeniu ustawy o ubezpieczeniu bezrobocia tam się nie mówi. Jasna jest zarówno jej konieczność, jak i to że w żadnym razie nie może ona być uważana za środek do walki z bezrobociem, gdyż, zmniejszając jego skutki społeczne, powoduje jednocześnie ciężary ekonomiczne dla państwa i społeczeństwa.

Trudno mi w ramach szupłego artykułu rozwinąć obraz tej akcji. Chcę tylko podkreślić konieczność wszechstronnego potraktowania zagadnienia bezrobocia zarówno przez czynniki społeczne, jak i państwowe. Walka z bezrobociem winna odbywać się przy współudziale instytucji o charakterze ekonomicznym, specjalnie powołanych do zajmowania się życiem gospodarczym kraju. Czy będzie to Najwyższa Izba gospodarcza przewidziana w konstytucji czy organy pomocnicze utworzone przez Rząd — jest to sprawa drugorzędna. Nacześnie postulatem winno być hasło opracowania planu gospodarczego o uwzględnienie wszelkie czynniki produkcji jak prace, kapitał i t. d.

czy i urzędników komunistycznych Władzy Sowieckiej, które i tak już są zbyt częste. Odnośne posiedzenie Politbura odbyło się 31 marca wcz. Zgodnie z jego decyzjami rozpoczęła się zorganizowana propaganda w prasie sowieckiej, a jednocześnie korespondenci warszawscy dostali polecenie przesyłania alarmujących wiadomości. Władze miejscowe otrzymały polecenie organizowania manifestacji dla robienia z nich filmów kinematograficznych, które mają być wyświetlane na prowincji i zagranicą.

Z rynku zbożowego.

WARSZAWA, 9. W dniu 7 bm. na giełdzie zbożowo-towarowej podobnie jak w poniedziałek żadnych obrotów nie zawierano. To wstrzymanie się od zakupów spowoduje niewątpliwie niższe cen na rynkach krajowych, które są obecnie wyższe niż na rynkach zagranicznych.

Współczesne tendencje syndykalizmu.

W ciągu bieżącego stulecia ruch robotniczy podlega głębokim przemianom. Osłabienie wiary w akcję polityczną, kryzysy „Związków zawodowych, niechęć coraz silniejsza do etatyzmu, wręcz konieczność rozwiązania w ramach obecnego ustroju szeregu doniosłych zagadnień, obchodzących bezpośrednio klasę robotniczą — wszystko to zmusiło do szukania nowych metod postępowania, nowych dróg rozwojowych, organizacji społecznych czy politycznych.

Olbrzymią rolę w tym procesie odgrywa syndykalizm.

Stworzenie potężnych federacji zawodowych, rozporządzających wielkimi funduszami, które pozwalają im zarówno bronić skutecznie interesów swych członków, jak i odgrywać doniosłą rolę ośrodków wychowania klasy robotniczej (kluby, biblioteki, czytelnie, teatry ludowe i t. d.) Nie wyczerpało jego energii. Przywódcy tego ruchu zrozumieli, iż niezbędne jest przejście z dziedziny teoretycznych rozważań do czynów, a w pierwszym rzędzie tworzenie potęgi ekonomicznej robotnika — robotniczych związków wytwórczych.

Kolebką tych związków są Włochy — a nie Anglia, którą zresztą opinia publiczna przyzwyczaiła się uważać — częstokroć niesłusznie — za kraj nadający ogólny „ton” ruchowi robotniczemu. Związki wytwórcze czy „guildes” powstały w większości wypadków z inicjatywy syndykatów. Drobne związki spotykamy już oddawna, jednak wielkie gildy narodowe powstały dopiero w ostatnich latach.

Związki włoskie dadzą się ogólnie podzielić na trzy grupy. Przedewszystkiem mamy związki narodowe, powołane do życia przez syndykaty. Przytoczę trzy największe. Kooperatywa „garibaldi” przy federacji pracowników na morzu (Federazione nazionaldei lavoratori del mare), licząca 65.000 członków i posiadająca własną flotę (7 wielkich i pewna ilość mniejszych okrętów), federacja kooperatyw budowlanych (Federazione italiana consorzi et cooperative edili — F. I. C. E.), konsorcjum robotników przemysłu metalowego.

Dalej spotykamy związki prowincjonalne, obejmujące zarówno związki wytwórcze, jak i kooperatywy spożywcze — jeden z największych jest to „Federacja kooperatyw prowincji Raxwenny. Wreszcie (szczególniej w północnej części kraju) mamy kooperatywy rolne. Szczegółowe rozpatrzenie charakteru tych związków wymaga obszerniejszego omówienia.

BIULETYN

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNYCH STACJI „KALISZ” Państwowej Sieci Meteorologicznej PRZY SEJMIKU

w dniu 9 kwietnia 1925 r. godz. 7-a rano

1) Ciśnienie powietrza	753.8 m.m.
2) Kierunek wiatru	E
3) Siła wiatru	1 m/s
4) Stan nieba	Pogodnie
5) Wilgot. bezwzględna	4.6 m.m.
6) Wilgot. względna	78. %
7) Temp. powietrza	+3°.5
8) Ilość opadów	Nie było
9) Najwyż. temp. (z doby ubiegł. zaledy.)	+15°.4
10) Najniż. temp.	+0°.3
11) Temp. grunt. na głębokości 50 cm. 1 g. pp.	+0°.64 m.

KRONIKA.

— Rezurekcyja w Kolegjaioie Kaliskiej. W sobotę, dnia 11 bm o godzinie 8-ej wieczorem w miejscowej Kolegjaioie odbędzie się uroczysta Rezurekcyja przy współudziale garnizonu Kaliskiego z Generałem Jasińskim, dowódcą 25 Dyw. piech. na czele.

Niewątpliwie w uroczystości tej wezmą również udział przedstawiciele władz Państwowych, Komunalnych, oraz instytucji i organizacji społecznych.

— Wyścigi kolarskie. Sekcja Kolarska przy Towarzystwie Sportowym „Prosa” przypomina, że termin zapisów na biegi kolarskie odbyć się mające w dniu 13 b. m. upływa w dniu 10.IV r. b. do godziny 19-ej.

— Zapotrzebowanie gazu wzrasta. W okresie trzech miesięcy roku bieżącego Gazowni Miejskiej w Kaliszu przybyło 107 nowych konsumentów gazu, co świadczy wymownie, iż gaz znajduje coraz większe zastosowanie jako opał kuchenny wobec nowych udoskonaleń technicznych i oszczędności jaką osiąga się przy używaniu kuchenek gazowych i specjalnych naczyń dających możliwość na jednym płomieniu gotować jednocześnie trzy potrawy, z zużyciem gazu za siedem groszy.

Biorąc pod uwagę minimalny kłopot przy obsłudze kuchenki gazowej, jak również nadzwyczajną czystość, gaz uznać można obecnie za najtańsze i najwygodniejsze paliwo

Dzięki temu w ciągu pierwszego kwartału r. b. produkcja wzrosła o 75 w stosunku do odpowiednich miesięcy r. ub.

Do wzrostu zużycia gazu obok oszczędnościowych palników przyczynia się również niska cena gazu w Kaliszu utrzymana od szeregu miesięcy mimo wzrostu kosztów produkcji.

— Z teatru — („Sluby Panieńskie”). Brak stałego teatru w Kaliszu wynagradzają nam przedstawienia amatorskie.

Przedstawienia te są zwykle mniej lub więcej udatne, żależnie od zdolności i wysokości wymagań estetycznych organizatorów. Spotykamy więc w Kaliszu, po za znanym już teatrem im. Słowackiego, przedstawienia amatorskie, staranność urządzenia których przejawia się na każdym kroku. Do takich zaliczyć należy bezwzględnie przedstawienie sobotnie w sali Stow. Rzem. Chrz., urządzone przez Samopomoc uczniów gimnazjum Ad. Asnyka. Grano komedię 5-aktową Al. Fredry p. t. „Sluby Panieńskie”, czyli „Magnetyzm serca”, a grano ją dobrze, wnikając zupełnie w treść komedji.

Role dobrze wyczone, ruchliwość na scenie, bez szarżowania, pewność grających uwidaczniała się w następnych aktach co raz więcej. Praca reżysera widoczną była w każdej scenie. Dekoracje sceny przyzwoite i odpowiednio zastosowane.

Z grających widzieliśmy na scenie przede wszystkim znane amatorki kaliskie, których talent sceniczny już nieraz obserwowaliśmy, a które pracę swą zawsze chętnie poświęcają tam, gdzie idzie o cel piękny i pożyteczny. A więc panią Prądyńską — w roli Dobrujskiej, p. Gierasimównę — w roli Anieli i p. Handkównę — w roli Klary. Role męskie: Radosta, Gustawa, Albina i Jana odmienne co do typów i charakterów — wykonali b. dobrze uczniowie wyższych klas gimnazjum

Miłą niespodziankę zrobiła nam orkiestra uczniowska tegoż gimnazjum pod kierunkiem p. Koźmińskiego, która grała poprawnie w czasie antraktów.

Do całości wspomnieć wypada i o oryginalnych programach, odbitych fotograficznie na pocztówkach, z podobizną Fredry.

Sala była zapełniona publicznością, która owa cyjnie oklaskiwała grających.

„Sluby Panieńskie” zostaną napewno powtórzone, zasługują bowiem na to, aby piękną komedię tą z dawnych dobrych czasów widziały liczniejsze sfery dzisiejszego pokolenia.

Prosimy tylko o nie bałamucenie godzina rozpoczęcia przedstawienia i o punktualność!... P. S.

— Z funduszu bezrobocia. Zarząd Obwodowy Funduszu Bezrobocia w Kaliszu otrzymał nową instrukcję w sprawie wypłacania zasiłków bezzwrotnych i pożyczek bezprocentowych, pozostającym bez pracy pracownikom umysłowym. Wypłata zapomóg odbywać się będzie, aż do odwołania w lokalu Obwodowego Biura mieszczącego się w gmachu Starostwa przy P. U. P. P.

Na zasadzie powyższej instrukcji, każdy bezrobotny pracownik umysłowy ma prawo do otrzymywania zasiłku w formie bezprocentowej pożyczki lub też zasiłku bezzwrotnego. Mają prawo ubiegać się o zasiłek: 1) mieszkający przynajmniej 3 miesiące w większych skupieniach na terenie P. U. P. P. w Kaliszu, 2) zwolnieni od pracy po 31

grudnia 1922 r., 3) nie wcześniej jak po upływie 1 miesiąca od dnia zwolnienia z pracy, względnie po upływie 1 miesiąca po dniu kończącym okres, za który ubiegający się o zapomogę pracownik umysłowy otrzymał przy rozwiązaniu stosunku najmu pracy odszkodowanie, 4) jeżeli ostatni zarobek nie przekraczał 500 zł. miesięcznie.

Wysokość zasiłku lub pożyczki ustaloną będzie w zależności od stanu rodzinnego: dla samotnego — 45 zł., dla obciążonego rodziną złożoną od 1 do 2 osób — 65 zł., złożonej z 3 do 5 osób — 85 zł., powyżej 5 osób 100 zł.

Osoby, które otrzymały już zasiłki, mogą obecnie poczynić odpowiednie zabiegi o uzyskanie nowych, o ile od terminu otrzymania pierwszego zasiłku upłynęło 6 miesięcy. Wymagane będą te same przytem dokumenty przedłożenia, których żądano dawniej.

— Międzynarodowe Targi w Budapeszcie. Dnia 18 — 27 kwietnia odbędą się doroczne Targi Międzynarodowe w Budapeszcie, urządzone przez Izbę Handlową i Przemysłową w Budapeszcie.

Targi te mają dla naszego przemysłu i handlu wielkie znaczenie, ponieważ zapoznają nas z rynkiem węgierskim, który może być cennym odbiorcą naszych wyrobów. Pożądanem jest ażeby nasi przemysłowcy zwrócili baczną uwagę na nadchodzące targi i licznie je odwiedzili. Bliższych informacji udziela Izba Handlowa Polsko-Węgierska, Warszawa, ul. Boduena Nr. 4, między 12—12 p.p. tel. 303-00.

— „Bluszc”. Interesujący jest 14-ty numer „Bluszc”, rozpoczynający się wstępnym artykułem p. Zarembiny „O Misjach Dworcowccch”, P. W. Krahelska daje nam ciekawy obraz z życia i działalności kobiet fińskich p. t. „Do praw przez obowiązki”. Znany historyk A. Kraushar drukuje studjum o „Młodości ks Adama Czartoryskiego”. Bardzo ciekawą sylwetkę nieznaną „amazonki” rosyjskiej, Jaszki kreśli C. Walewska.

Niezmiernie urozmaicony i bogaty dział literacki przynosi oprócz przepięknego cyklu utworów M. J. Wielopolskiej z epoki Wielkiej Wojny p. t. „Braterstwo ludów” — subtelne poezje J. Wirskiego, „Napoli Parthonope”, Groszek-Koryckiej, powieść tłumaczoną z serbskiego „Wędrowki Dżerdzela”, K. Bielańskiej „Polska Krew” i t. d.

W dziale praktycznym widzimy interesujące artykułiki: „Czem ozdobić czepeczek” (14 ilustracji), korespondencję z Paryża o toaletach wiosennych, „Moda na scenie”, wskazówki praktyczne o „Praniu firanek i koronek”, urządzenie ogródków, pieczenie ciast i t. d. — oraz bogato ilustrowany dodatek mód i arkusz wzorów do robót ręcznych.

„Komunikat” Biura Prasowego dla Spraw Kobiety, jak zawsze wielostronny i pełen życia

Skutki swawoli.

Ludwik Betler, mieszkaniec osady Kazimierz pow. Słupieckiego lubił wrażenia sielsko-erotyczne. Cóż bowiem piękniejszego jak tło natury, cóż bardziej zaciekawiającego i ujmującego jak para kochanków na skraju lasu.

Ale niestety niema ideału na ziemi wszystko ma swoją stronę ujemną. Podobnie natura, bódza przekonanie, wiarę, że zaszczyli przypuścmy, w głębi lasu, jesteśmy niedostrzegalni, niepostrzeżeni, a mimo to... przeważnie zawsze widzialni.

Przekonał się o tem na własnej skórze Betler spędzając pewnego dnia majowego słodkie sam na sam w lesie Kazimierzowskim z niejaką Staszakówną.

Ni stąd, ni zowąd, jakby z pod ziemi wyrosła w najmniej odpowiednim momencie, znalazła się przy nich postać gajowego Franciszka Rybackiego z grubym kijem w ręku.

Obciążony do głębi, nieciekawym już widocznie dla niego widokiem, zdzielił Bettlera kijem w głowę. Rozpoczęła się bójka i wzajemne okładanie nie razami.

Betler, podniecony przez swą towarzyszkę do należytego ukarania niepotrzebnego świadka ich sceny miłosnej wyjął nóż i ugodził nim Rybackiego, który stracił przytomność i zwał się na ziemię.

Nie na sińcach i dotkliwym bólu skończyła się jednak przygoda miłosna Bettlera, stanął on jeszcze przed sądem, oskarżony o ciężkie uszkodzenie ciała Rybackiego.

Sąd Okręgowy skazał na 6 miesięcy aresztu przyjmując, iż Betler napastowany działał we własnej obronie.

Sąd Apelacyjny Bettlera uniewinnił.

KUPUJ KAWĘ tylko w Elektrycznej Palarni Kawy Józefa Szatkowskiego

Kalisz, ul. Wrocławska 34,
jest zawsze świeża na składzie.

Poleca kawę paloną w wyborowych gatunkach, jak również herbatę w oryginalnych opakowaniach i luzem. 721

OKAZYJNIE DO SPRZEDANIA

tanio 1/2 domu trzypiętrowego z mieszkaniem lub bez przy ul. Wrocławskiej № 93. Również do sprzedania kilka placów frontowych, nadających się do budowy. Do wydzierżawienia lub do sprzedania fabryka wyrobów drzewnych. Do sprzedania motor firmy Kappel Hp. 25 w stanie prawie nowym. Mój skład drzewa zostaje zaopatrzony w świeże materiały.

Ceny konkurencyjne. Proszę się przekonać na miejscu. Wiadomości bliższe u H. Znamirowskiego, ul. Wrocławska 95, skrzynka pocztowa 50, telefon 56. 703

Kaliska Mechaniczna Fabryka

Ogrodzeń Drucianych
i Tkanin Metalowych

J. KARDOLIŃSKI

Kalisz, Nowolipowa 27.

Poleca po cenach najniższych:

ploty druciane, furtki i bramy wjazdowe, druty kolczaste, skobelki, drotriny, siatki Rebitze do konstrukcji betonowych, tkaniny metalowe, maty stalowe, wycieraczki, przetaki do czyszczenia zboża i t. p. 727

Buchalterji

(księgowości) wyuczają praktycznie, przez korespondencję, Kursu Handlowe Sekulowicza

Warszawa, Żórawia 42.

Po ukończeniu — egzamin, świadectwo.

Żądajcie prospektów. 616

Elegancki lekki nowy

BREK

na gumach, sprzedaje fabryka fortepianów B-ci FIBIGER, Polna 16. 765

Mieszkanie

do wynajęcia

może być od zaraz.

Wiadomość: w Redakcji. 783

Zginał paszport zagraniczny

wydany przez Konsulat Polski w Antwerpu w Belgji, na imię Aleksandra Chruścickiego. 779

M. JASIŃSKI

Kalisz, ul. Kanonicka 3.

Księgarnia wypożyczalnia książek
do czytania dla starszych i młodzieży.

Tysiąc tomów najświeższych nowości beletrystycznych do czytania tylko za 2 złote miesięcznie.

Wypożyczalnia czynna jest od godz. 9 rano do 7 w. 766

Niżej podpisane Banki zawiadamiają, że czynności bankowe załatwiane będą:

10 kwietnia w Wielki Piątek, do godz. 10 i pół.
11 kwietnia w Wielką Sobotę, do godz. 10 rano

Bank Budowlany, Bank Handlowy w Warszawie, Bank dla Handlu i Przemysłu w Warszawie, Bank Polskich Kupców i Przemysłowców w Łodzi, Bank Przemysłowców w Poznaniu, Bank Ziemiański i Bank Ziemi Kaliskiej.

Lecznica dla zwierząt

SEJMIKU KALISKIEGO, przy ulicy WROCLAWSKIEJ № 30 w KALISZU, otwarta codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych od 8 do 10 rano. —

681

SKŁAD MATERJAŁÓW PIŚMIENNYCH „GAZETY KALISKIEJ”

SP. Z OGR. ODP.

POLECA:

Wielki wybór papeterji wiedeńskiej i krajowej w ozdobnych pudełkach od 1 zł. 50 groszy i kopertach 10x10 — od 26 gr.

Kalamarze ozdobne.

Pióra wieczne oryginalne „Osmia“, „Penkala“ i inne — od 2 zł. 80 gr.

Bilety wizytowe. Garnitury piśmienne.

Ołówki automatyczne, Böhlera, Komio, Penkala, teczki do papierów, notesy, portfele, i scyzoryki.

Kalendarze wieczne, ściennie, terminowe i inne.

Gustowne kosze do papierów.

Ramki wszelkich formatów do fotografii od 60 g. sz.

Albumy do pocztówek, fotografii i poezji.

Akwarele, kredki w pudełkach na sztuki.

Książki handlowe do buchalterji podwójnej i amerykańskiej.

Wielki wybór pocztówek malarzy polskich, galeria drezdeńska, salon paryski, oryginalne egipskie i francuskie.